

Naročnina za kraljevino
SHS
Mesečno 15 D. Letno 180 D.
Inozemstvo:
Mesečno 20 D. Letno 240 D.
Oglaš: enostopna mm vrsta za
enkrat 50 para, večkrat popust

JUGOSLAVIJA

Plačano do:

Licejalna knjižnica

Pavšalni franko.

Ljubljana.

Uredništvo:

Wolfova ulica 1/A. Telefon 360.

Uprava:

trg S. Telefon 44.

copiji se ne vračajo.
njem je priložiti znamke
za odgovor.

Kraljeva poroka.

PRIHOD RUMUNSKKE KRALJICE V BEOGRAD. — PRIPRAVE ZA POROČNE SVEČANOSTI. — TUJI VLADARJI PRI KRALJEVI POROKI. — PRINC PAVEL V BEOGRADU. — SPLOŠNO POMILOŠČENJE POVODOM KRALJEVE POROKE.

Beograd, 31. marca. (Izv.) Odbor za ureditev svečanosti pri kraljevi poroki je naročil 7000 steklenih lampjonov v rumunskih in jugoslovanskih barvah. Nadalje je razpisal natečaj za najlepšo skladbo, ki jo bodo peli združeni pevski zbori, broječi nad 500 pevcev iz vseh krajev naše države.

Beograd, 31. marca. (Izv.) Rumunska kraljica Marija prispe v Beograd v nedeljo, 2. aprila ob 5. popoldne. V Beogradu ostane 3 do 4 dni. Njej na čas se priredi v svečani dvorani starega kraljstva velik dvorni koncert. Kraljica Marija za sedaj ne potuje v Dubrovnik, temveč šele po poroki svoje hčere.

Beograd, 31. marca. (Izv.) Prišla je obvestila, da se kraljeve poroke udeležijo več tujih vladarjev. Naznanjeni so, da prisostvujejo svečani poroki Nj. Vel. kralja Aleksandra z rumunsko kraljico Marijo, predsednik Francoske republike Mil-

lerand, belgijski kralj Albert, rumunski kralj Ferdinand, grški kralj Konstatin, predsednik češkoslovaške republike Masaryk in predsednik poljske republike general Pilsudski. Ni pa še gotovo, ali se svečane poroke udeležijo tudi italijanski kralj Umberto.

Beograd, 31. marca. (Izv.) Danes dopotuje v Beograd princ Pavle, ki bo prisostvoval sprejemu rumunske kraljice.

Beograd, 31. marca. (Izv.) Ministrstvo za pravosodje pripravlja obsežen ukaz, ki se tiče splošnega pomiloščanja povodom kraljeve poroke. Pomiloščeno bo veliko število oseb.

General Zečević v preiskavi.

ZAPLET LJAJI PREISKAVE. — SAMOSTOJNI KMETJE ZA VLADNO STALIŠČE V ZADEVI OBTOŽBE GENERALA ZEČEVIČA.

Beograd, 31. marca. (Izv.) Danes popoldne ob 10. so posetili ministrskega predsednika Pašiča ministri Markovič in Rafajlovič, da bi se z njim posvetovali, kako naj rešijo afero bivšega vojnega ministra Zečevića. V ministrskem predstojstvu so bili navzoči tudi nekateri ministri radikalnega kluba ter oba muslimanska ministra. Sklenjeno je bilo, da pod ministrski predsednik Pašič tekom pogajanj pri jutrišnji seji narodne skupščine v imenu vlade izjavo, v kateri se približno poudarja, da se je vlada prepričala iz gradiva, katero ji je doslej na razpolago, da se je morda izvršila kazniva površnost pri transportu vojaških novincev. Zato je vlada hkrati s preiskavo, ki jo vodi vojno ministrstvo, ustanovila posebno komisijo, v kateri so zastopali ministri vojne, promet, notranjih zadev in pravosodja. Od muslimanov je zastopan Omerović. Ta komisija mora tekom določenega roka izvesti administrativno preiskavo zoper osebe, ki prihajajo tu v po-

štev in predložiti parlamentu. Ako ima parlament poleg tega še željo, da zasleduje krivice, se vlada radi važnosti tega predmeta ne bo upirala in dala izvoliti posebno parlamentarno anknetno komisijo, ki bo sklepala o tem. O tem predmetu so tudi v demokratskem klubu živahno diskutirali in je trajala seja od 11—13. Klub je z vsemi glasovi zoper 1 glas sprejel ta predlog. Radikalni klub je imel tudi sejo, ki je trajala zelo dolgo, in na kateri so sklepali o imenovanju zadevi. Prišlo pa ni do nobenega sklepa. Seja se bo nadaljevala popoldne ob 3.

Beograd, 31. marca. (Izv.) Včeraj popoldne je razpravljala klub Samostojne kmetijske stranke glede afere bivšega vojnega ministra Zečevića in se je postavil na stališče, da narodna skupščina stavi rešitev tega vprašanja z dnevnega reda ter jo izroči posebni parlamentarni komisiji. S tem se je klub postavil na stališče vlade.

Iz seje zakonodajnega odbora.

ČRNAGORA SE RAZDELI NA 4 UPRAVNA OKROŽJA.

Beograd, 31. marca. (Izv.) V današnji seji zakonodajnega odbora so obravnavali poročilo pododseka glede zakonskega načrta o razširjenju veljavnosti zakona o okrugih in srezih bivše kraljevine Srbije tudi na Črno goro. Po daljši debati je bil načrt sprejet z 31 glasovi zoper 1 glas. Po tem zakonskem načrtu ostane v veljavi zakon glede razdelitve okrogov in srezov v Srbiji iz leta 1905. z vsemi kasnejšimi izpremembami in dopolnitvami, kakor tudi sklep ministrskega sveta od 7. III. 1920. Črna gora bo tvorila 4 upravne okruge. Okraj Kotor se prejkone prideli Cetinju, izvemši 3 občine. Danes popoldne se je vršila plenarna seja narodne skupščine, na kateri so razpravljali o obtožbah opozicijskih skupin zoper vojnega ministra generala Zečevića. Razpravljanje je trajalo od 17—19 in pol. Debate so se udeleževali Aleksa Žujović (radikalni disident), Drago Vasič (republikanec), Ivan Deržić (narod-

ni socialist), Ivan Miloradović (seljaški narodni klub), Milan Simonović (radikalci), Popadič (seljaški narodni klub) in Etbin Kristan (socialist). Vsi govorniki, razen Simonoviča, ki je branil generala Zečevića in poudarjal, da so sledile njegove odredbe z ozirom na takratne razmere, so se strinjali v tem, da se vprašanje izroči posebni anknetni komisiji. S tem se pa ni strinjal poslanec Etbin Kristan, češ da se boji, da se bo zadeva izigravala. Bil je mnenja, da je obramba generala Zečevića prešibka, da bi ovrgla vse obdolžitve, ki so jih stavile opozicijske skupine. Narodna skupščina ni forum, ki bi nudil možnost v podrobnosti dokazati pravilnost vseh predloženih dokumentov. Zato meni, da mora narodna skupščina predložiti to vprašanje sodišču. Predsednik je zaključil sejo ob 19 in pol in napovedal prihodnjo za jutri ob 10. popoldne. Na tej seji bo sedajni vojni minister general Vasič podal svojo izjavo glede tega vprašanja.

KOMISIJA ZA REDUKCJO URADNIŠTVA NA DELU.

Beograd, 31. marca. (Izv.) Komisija za redukcijo in revizijo uradništva je imela danes popoldne svojo zaključno sejo. Sklenjeno je bilo, poslati predsedniku vlade, predsedniku narodne skupščine in ministru za izenačenje zakonov spomenico, v kateri se poudarja, da se takoj sklene zakon glede civilnih uradnikov in da se stavi zakonski načrt glede na dnevni red narodne skupščine še pred volilnim zakonom. Hkrati je komisija sklenila prositi finančnega ministra, naj ustanovi pri finančnem ministrstvu komisijo z nalogo, ki bo pripravljala gradivo za reorganizacijo državne uprave in proračuna za leto 1923. Dalje je bilo sklenjeno, da se začne z individualno redukcijo v pokrajinah. V ta namen se odsek obrne na pokrajinske zveze državnih uradnikov in nameščenecov, ki naj imenujejo člane za

strokovnjaške komisije v svrhu revizije uradništva. Komisija je naložila tajniku prof. Mariju Katunariću, naj pripravi arhiv, spise in protokol ter jih predloži predsedništvu narodne skupščine hkrati s podrobnim poročilom o tem vprašanju.

ANGLEŠKI MINISTER O VZPOSTAVITVI TURČIJE.

London, 31. marca. (Izv.) V zgornji zbornici je izjavil lord Curzon glede vprašanja bližnjega vzhoda, da je celo sama Grška priznala, da je predlog glede ureditve vprašanja Male Azije upravičen. Kar se tiče morskih očin, ne bodo priznale velesile nikoli več, da se zapro. V izpraznjenem Carigradu ostane suftan. Nepravilno in neizvedljivo pa bi bilo, da se od Grkov zahteva izpraznjenje Vzhodne Tracije, ki jo v istini vojaško in gospodarsko upravlja.

KLICI PO DRAGINJSKIH DOKLADAH.

Beograd, 31. marca. (Izv.) Finančni odsek je imel danes dopolne svojo plenarno sejo. Oni kabineti načelniki posameznih ministrstev, ki stoje po ukazu v činu načelnika, so zahtevali, da se jim prizna draginjska doklada načelnikov v ministrstvih. Finančni minister je pristal na to zahtevo. Finančni odsek je nato odobril tudi zvišanje draginjskih doklad nekaterim honorarnim vseučiliškim profesorjem (Rusom), ki so bili plačani na uro. Nato je prešel odsek k predlogu vojnega ministra, ki je zahteval zvišanje doklad v vojnem ministrstvu. To vprašanje je obravnaval poseben odsek, ki sestoji iz odposlancev delavcev in odposlancev finančnega ministrstva. Odsek je sestavil tabelo, po kateri se dele delavci v štiri kategorije. V prvo kategorijo spadajo kvalificirani delavci s stalno plačo, v drugo nekvalificirani delavci s stalno plačo, v tretjo kvalificirani delavci, ki so plačani na dan in v četrto nekvalificirani delavci, ki imajo dno. Finančni odsek je uvaževal stanje kvalificiranih delavcev prve kategorije, ki po svojem poklicu in delavnosti zaslužijo, da sprejmejo doklade, kakor jih predvideva tabela. Glede drugih treh kategorij se je razvilo razpravljanje, pri čemer je finančni minister izjavil, da more sprejeti le to, kar je odobril ministrski svet.

NOVI NAČELNIK TISKOVNEGA URADA.

Zagreb, 31. marca. (Izv.) Iz Beograda poročajo, da je bil Aleksander Bodi, tajnik v ministrstvu za zunanje posle, imenovan za načelnika tiskovnega urada, a za njegovega namestnika Ante Brozović, dosedanjí vodja Novinskega odseka v Zagrebu.

POKRAJINSKI NAMESTNIK ZA HRVATSKO V BEOGRADU.

Beograd, 31. marca. (Izv.) Pokrajinski namestnik za Hrvatsko in Slavonijo Juraj Demetrovič je dospel včeraj v Beograd.

ŠVICARSE BANKE PONUJAJO ČEŠKOSLOVAŠKI POSOJLO.

Praga, 31. marca. (Izv.) Listi poročajo: Švicarska bančna skupina je ponudila češkoslovaški republiki posojilo v znesku 30 milijonov švicarskih frankov, ki naj bi se vrnilo v desetih letih in bi se glasilo na 10% zakladnice. Posojilo bi se naložilo v Švici potom javnemu podpisovanju.

POLJSKA NAJELA POSOJLO V ANGLIJI.

Varšava, 31. marca. (Izv.) Odposlanci ravnateljstva poljske državne posojilnice, ki so se vrnili iz Anglije, so predložili pogodbo, ki so jo podpisali z neko londonsko bančno skupino. Posojilo znaša 4 milijone funtov šterlingov, ki odgovarja vsoti 70 milijard poljskih mark.

PREDVOJNI RUBELJ SE POTEONE IZ PROMETA.

Moskva, 31. marca. (Izv.) S 1. aprilom se ustavi notiranje tečaja predvojnega rublja. Vse obračune je odslej voditi le v sovjetskih rubljih.

Bozna poročila.

Zurich, 31. marca. Berlin 1.69. New York 315. London 22.52. Pariz 46. 52. Milan 26.42. Praga 9.60. Budimpešta 0.59. Zagreb 1.58. Varšava 0.13. Dunaj 0.675. avstrijske krone 0.07.

Berlin, 31. marca. Dunaj 4.18. Budimpešta 35.96. Milan 1555.00. Praga 581.40. Pariz 2737.25. London 1332.65. New York, 304.69. Curih 5864.10.

Praga, 31. marca. Dunaj 0.625. Berlin 17.75. Rim 272. Budimpešta 5.85. Pariz 480. London 232.25. New York 52.70. Curih 1038. avstrijske krone 0.625. italijanske lire 269.

Beograd, 31. marca. (Izv.) London 362. Pariz 725. New York 82—82.50. Ženeva 1550. Milan 415—416. Praga 151—152. Berlin 25.75—26.25. Dunaj 1.10—1.13. Valute: Angleški funti 80.50.

Dunaj, 31. marca. Devize: Zagreb 2257—2263. Beograd 9028—9052. Berlin 2470—2480. Budimpešta 870.50—880.50. London 33.025—33.075. Milan 38.370—38.430. New York 7531.50—7543.50. Pariz 68.050—68.150. Praga 14.140—14.160. Sofija 5045—5055. Curih 146.625—146.875. Valute: Dolar 7481.57—7493.50 angleški funti 32.97533.025. italijanske lire 38.050—38.150. dinarji 8908—9022. romunski lei 5394—5406. švicarski franki 145.375—145.625. češkoslovaške krone 14.130—14.150. madžarske krone 884.50—890.50.

Ozdravljenje.

V času, ko vlada v državi brezglavost, da se ena naredba danes izda, zato da se jutri prekliche in narobe, je človek vesel, ko opazi v tej zmešnjavi kako mirno točko, o kateri upa, da se bodo zbrali in umirili ob njej počasi razburkani valovi. Taka mirna točka v Sloveniji je danes koalicijska v ljubljanskem občinskem svetu, kar je pokazala zlasti v svoji seji v četrtek 30. marca.

Ko je dokumentiralo že s svojo sestavo, da negira tisto strankarstvo do paroksizma, ki razjeda danes korenine naši državi, je dala, v svesti si svoje moči, ker čuti za seboj danes ne samo Ljubljana ampak cel slovenski narod, lep nauk centralni vladi v Belgradu. Ugotovila je, da je nekdo lahko pristaš te ali one stranke, dokler je samo poslanec, ko pa doseže dostojanstvo, da postane minister kralja, ki je kralj vseh in ne kake stranke, se mora otresti vseh strankarskih predsodkov, skrbeti mora enako za pristaša in nepristaša svoje prejšnje stranke, namesto zaupanja lastne stranke mora stopiti širše zaupanje celega naroda. Kakor je na eni strani žalostno, da smo primorani danes pri nas javno povdarjati to priprosto resnico, tako je na drugi strani razveseljivo, da se upa še kdo danes to javno povedati, kajti samo tako bomo prišli do ozdravljenja naših zastrupljenih razmer.

Drugo, nič manj razveseljivo dejstvo je, da se večina ljubljanskega občinskega sveta jasno zaveda, kaj je Ljubljani in celemu slovenskemu narodu. Z mirno gesto molka je šla mimo projekciranega trgjanja Slovenije, ker ve, da je to protinaravno in vsled tega nemogoče. Ona ve, da bo ostala Slovenija združena in da je glava te združene Slovenije Ljubljana. Ta združena Slovenija pa mora imeti vse pogoje gospodarskega in kulturnega razvoja, za kar so se borili naši predniki stoletja. Kajti kakor šala se sliši, da ne bi imeli v svoji svobodni državi tega, kar smo zahtevali na ves glas v državi, ki nam je bila mačeha. In ker so se začeli pojavljati glasovi, ki so se vračali preko Belgradu nazaj v Ljubljano, da se mora univerza v Ljubljani, v središču Slovenije, počasi in po načrtu odpraviti samo vsled tega, ker je slovenska in inkarnacija slovenskih želja in slovenske kulture, je vstala koalicijska v ljubljanskem občinskem svetu in glasno in odločno povedala: roke proč! In vzgled je potegnil: tudi tisti, ki so jim bili glasovi o odpravi slovenske univerze če že ne srčna želja pa tudi ne srčna rana, so se v zadnjem trenutku zavedli svojega početja in so glasovali proti atentatu na slovensko kulturo. Upajmo vsaj, da je bilo tako, kajti skoro si ne moremo misliti, da bi bil to samo politični strankarski manever, kajti ta bi bil popolnoma brezuspešen. Lepše in boljše je namreč na smrtni postelji spokorjenje kot brezuspešna cinična gesta, ki upa na to, kar ne bo več.

Četrtekova seja občinskega sveta prestolnega mesta Slovenije je bila razveseljiva za vsakega pravega patriota.

Genovska konferenca.

ITALIJA IN ANGLIJA PROTI FRANCIJI.

Pariz, 31. marca. (Izv.) Italijanski zunanji minister Schanzer je o priliki obiska pri Lloyd Georgeu v Londonu izrazil popolno soglasje med italijansko in angleško zunanjo politiko. Francoska javnost je razburjena, ker ta Schanzerjeva izjava pomeni, da bode imel Lloyd George na konferenci v Genovi vsled italijanske pomoči zelo lahko stališče proti Franciji in da bosta tako Nemčija kakor Rusija na konferenci imeli zaslobo v Angležih in Italijanih.

(Mednarodna politika vodi Francijo vedno bolj do osamljenosti in ekstraturre pariške politike se vpoštevajo menda samo še v Beogradu, Bukarešti in Varšavi. Op. ur.)

FRANCIJA ŽE IZJAVLJA, DA V GENOVI NE BO POPUSTILA OD SVOJH ZAHTEV PROTI NEMCIJI.

Pariz, 31. marca. (Izv.) Tekom debate o proračunu v francoskem senatu je izjavil ministrski predsednik Poincaré, da je popolnoma nemogoče, da bi Francija omilila svoje zahteve glede dolgov, katere ji dolguje Nemčija.

TUDI AMERIKANCI USTANAVLJAJO ZVEZE ZA »OBNOVO« EVROPE.

New York, 31. marca. Nekaj ameriških finančnih in gospodarskih strokovnjakov je ustanovilo »National Economic Association«, ki se bo bavila zlasti z obnovo Evrope.

Kako pomiruje Italija Reko?

ITALIJA IN FRANCIJA. — FRANCIJA ŠE NI IZJAVILA, DA NE BO POPUSTILA NAPRAM NEMCIJI. TUDI AMERIKANCI USTANAVLJAJO BANČNE ZVEZE ZA »OBNOVO« EVROPE.

Zagreb, 31. marca. (Izv.) O položaju na Reki priobčuje Reška jugoslovanska stranka nastopno poročilo: Italijanski karabinjerji, ki so bili doslej nastanjeni v mestu, bi se morali na povelje italijanske vlade umakniti iz Reke in bi morali mesto zasesti alpinci. V zadnjem trenutku pa se to ni zgodilo, ker se je profesorju Depoliju, sedanjemu šefu protizakonite manjšinske vlade posrečilo doseči, da ostanejo na Reki karabinjerji. Dne 27. t. m. se je napotilo 6 odposlancev fašistovskih organizacij v Rim, kjer so posetili vsa ministrstva, in sicer v svrhu, da ostanejo karabinjerji še nadalje na Reki in da se umaknejo alpinci. Z ozirom na to alpinci niso zasedli mesta. Ako ne varajo vsa znamenja, namerava italijanska vlada, namesto da bi vzpostavila na Reki red in mir, izročiti mesto karabinjerjem in pustiti fašistom popolnoma proste roke, ki bodo vzdrževali naprej nad mestom svojo strahovladno. Jasno je, da nima italijanska vlada namena vzpostaviti na Reki mir in red, temveč da namerava z zavlačevanjem dosedanjih razmer pridobiti zase čimveč koristi, in sicer na škodo mesta samega kakor tudi Jugoslavije, ki je glede reškega vprašanja neposredno zainteresirana.

Reka, 31. marca. (Izv.) Reški mestni in občinski uradniki so priobčili proglas, v katerem zahtevajo vzpostavitev zakonite vlade in normalne uprave na Reki.

Zagreb, 31. marca. (Izv.) Reška jugoslovanska stranka je sprejela danes sporočilo, da je predstojništvo reške avtonomaške stranke v Kraljevcu poslalo jugoslovanskemu ministrskemu predsedniku Nikoli Pašiču brzojavko, v kateri slove med drugim: Ugotavljamo, da so z bombami, revolverji in bodali oboroženi legionarji dne 23. t. m. nezakonitim potom prekoračili mejo in vdrli v kraj Sv. Ana, in sicer ne da bi se pogajali s člani avtonomaške stranke, temveč da bi umorili Zanello in mogoče tudi druge člane konstituantne. Zelo se čudimo radi korakov, ki jih je podvzela italijanska vlada pri jugoslovanski vladi in ker zahteva osvoboditev petih navadnih zločincev. Izjavljamo, da ti koraki težko kršijo pravice reškega prebivalstva in smo ogorčeni radi geste italijanske vlade, ki je tako obzirna, ko gre za 5 zločincev, nasprotno pa popolnoma neodločna, ko je šlo za krute priprave umora članov večine konstituantne. H koncu pravi brzojavka, da je akcija italijanske vlade odkrito sovražno dejanje zoper avtonomno reško prebivalstvo in da ne more pomiriti duhov reških stanovalec, kar baje namerava storiti italijanska vlada.

Beograd, 31. marca. (Izv.) Seismografični zavod je izdal davi poročilo, v katerem pravi, da zjutraj ob 5. potresni instrumenti v zavodu niso zaznamovali potresov in da je seismografični položaj normalen.

Muslimani.

II. Muslimanska politika.

Muslimani so v naši državi predstavniki srednjega veka. Oni so skrajno konzervativni element in streme za tem, da se ohrani fevdalizem. Samostojno politiko vodijo predvsem v Bosni, dočim so Muslimani iz Sandžaka in Makedonije razdeljeni v radikalnem in demokratskem klubu. Vsi, eni kakor drugi, zastopajo interese ag in begov, interese fevdalne gospode. Njihovi gospodarski interesi so bili vedno merodajni za njihovo politiko. Ko je prišla Bosna pod turško gospodstvo, so prešli bosanski fevdalni gospodje k islamu, da ostanejo privilegirana kasta v osmanski državi in si ohranijo pravico izkoriščanja nad krščanskim rajo. Ko je prišla Avstrija in zasedla Bosno, so obrnili prapore in postali glavna opora za avstrijsko politiko. In danes podpirajo zopet politiko režima, ki jim je dal koncesije.

Muslimani se ne bore za načela, oni vodijo praktično politiko, da si ohranijo svoje privilegije v fevdalnih odnosih. Oni so vedno na strani vladajočih in to tako dolgo, dokler jim morejo koristiti, dokler je trdna pozicija vlade.

Značilna so navodila, ki so jih dala avstrijska oblast svoj čas oblastem v Bosni: »pri vsaki priliki je razložiti prebivalstvu in posebno še »kmetom«, da jih okupacija ni osvobodila obveznosti, ki obstoje že stoletja. Vlada je voljna podpirati age v njihovih staro-pridobitnih pravicah.«

Muslimani tvorijo v Bosni 34% prebivalstva. Med temi je 8500 begov in ag. Vseh muslimanov pa je v Bosni 600.000, ki pa so v pretežni večini rokovalci, svobodni kmetje in delavci. Na posestvih begov in ag, ki imajo 92% vsega veleposessva v svojih rokah, pa delajo kot tlačani katoliški in pravoslavni Hrvati in Srbi.

Politiko vodijo begi in age. Z ozirom na zelo razvit verski čut med muslimanskim prebivalstvom se jim je posrečilo zbrati okoli sebe vse muslimansko prebivalstvo in ga zainteresirati za svoje interese, ki so v prvi vrsti interese fevdalne gospode. Tako se jim je tudi pri volitvah v konstituanto posrečilo dobiti 67.844 muslimanskih glasov, kljub temu da je ag in begov samo 8500.

Po prevratu so prišli ti begi in age v precej težaven položaj, ker so si tlačani »kmetje« prilastili zemljo, ki so jo obdelovali že leta in leta, pa ni bila njihova last. Zato je bilo stremenje muslimanske politike v prvi vrsti, da si zopet pridobije stare pravice, da se poplača kak in dobe odškodnino. Spretno so izrabljali v svoji oportunistični politiki težaven položaj vlade in dosegli to, kar so hoteli na gospodarskem polju. Vendar so bila preganjanja muslimanskega prebivalstva zlasti v južni Srbiji na dnevnem redu in še danes niso prenehala. Te dni se vrši velik proces proti dozdavnim pomagačem znanega odmetnika Boškovića v Prijeplju. In kakor ob priliki komunističnega procesa v Beogradu se pritožujejo tudi obtoženci v Prijepljskem procesu nad mučenjem in izsiljevanjem neistinitih izjav.

Obsodba „Jutrovske“ politike.

Demokrati okrog »Jutra« so zavzeli z brezvestno politiko tako globoko v blato, da jim vsa zavijanja v glasilu ne pomagajo več iz zagate. Udarac prihaja za udarcem in mah na mah prejemajo nezaupnice od vseh strani. Niso

se prav prebudi agorazna obsodba akademske mladine, ki je protestirala v petek proti ukinjenju medicinske fakultete v Ljubljani, ko čujemo, da je izpadlo glasovanje izvedeno po proforskem društvu v svrhu ocenjevanja treh znanih predlogov o preureditvi srednjih šol nepopolno za toliko hvalisani načrt »Jutrovcev«. Prodrli je predlog nadzorika Westra s 143 glasovi. Za vladni, obenem »Jutrov« načrt »enotne srednje šole« je glasovalo 76, za posredovalni predlog prof. Jerana 62 profesorjev. Omenjamo, da so se pri glasovanju upoštevali samo glasovi članov proforskega društva, ne pa tudi nedruštvenikov, kar gotovo ni bilo v prilog predlogu g. Westra. Ugotavljamo, da so glasovali za vladni načrt morda sklenjeno vsi vadniški učitelji, član p. d., po vzgledu tovarišev v višjem šolskem svetu. Navzlic temu ima Westrov predlog nadabsolutno večino.

S tem glasovanjem pa je obsojena nazadnjaška šolska politika »Jutrovcev« bolj, kakor jo more obsoditi še tako dobro obiskano protestno zborovanje. Čim dalje več — tudi lastnih somišljenikov — se odvrča od koruptne demokratske politike, ki ji je strankin dobrobit s pomočjo Beograda vse, procvit in prosperita naroda pa deveta briga. Vsa zavijanja in slepomišnja razpadejo vpricho takih dejstev.

Ne nazaj, temveč naprej nam mora biti geslo! Ako pa opazujemo šolsko politiko danes še vsemogočne demokratske klike okoli »Jutra«, vidimo ne samo zastoj, temveč brezdomno reakcijo. Že ustanovljene fakultete se hočejo ukiniti, predvsem seveda one, katerih profesorji ne klanjajo tilnikov vseboljvednim demokratskim mogotcem, srednje šole se naj po možnosti prilagodijo razmeram v Črni gori, ljudsko šolski učitelj pa bodi kolikor toliko dobro plačan agitator za JDS na deželi; uspehi v šoli so postranska stvar. Trezni učitelji, ki jim je šola vse, čutijo na lastni koži, da napredujejo na boljša mesta le taki tovariši, ki hodijo po konstanti v žerjavico za mogočnejše iz JDS. Tako bi nas »Jutro« rado v nekoliko letih »poenotilo« po prav »turškem« receptu z macedonsko rajo, ki se da z njo lažje izhajati kakor z izobraženci. Toda »še Slovenija ni propadla!« Še ni vse podkupljivo in baš zato odklanja univerzitetna večina čimdalje bolj krepko »turško-demokratske reformatorje«.

Ljubljanski občin. svet

Izredna seja dne 30. marca 1922.

(Nadaljevanje.)

Podpore »Sirokičev« in »Domovini«.

Po daljši razpravi se prizna predlog obč. sv. Orehka in Breznika najnost in se dovoli po 90.000 K podpore škofjskemu društvu za vzdrževanje revnih otrok in Domovini.

Umestni sanitarni predlogi.

Dr. Tičar utemeljuje najnost in stvarnost predloga, da mestna občina ljubljanska uvede obsežne profilaktične mere proti nalezljivim boleznem. Lani je griza zahtevala veliko žrtev. Nad prodajalnami jestvin naj se postavi zdravstveno nadzorstvo. Osobito bi se morale po gostilni in točilnicah umivati čaše v tekoči vodi. Vsako dovoljenje za prodajo živila naj bi se v bodočnosti storilo odvisno ne samo od potrebe in primernosti prostorov, temveč predvsem tudi od higijenične usposobljenosti službovalca oseba. Na trgu je potrebno higijensko stranišče. Predlaga dalje tudi mesto zdravstvenega in razkuževalnega nadzornika. Predlog je bil odločen policijsko-zdravstvenemu odseku.

Mestni posredovalni urad.

Sprejme se po obč. sv. Iv. Tavčarju predlagana lista zaupnikov za mestni posredovalni urad. V urad so bili izvoljeni dvor. svet. Fr. Andolšek kot vodja; Iv. Kralj, T. Malgaj, M. Mošker, V. Vondriča kot odborniki; Iv. Kocjan, I. Ambrožič, J. Jeglič, L. Zargaj kot namestniki.

C. N. in A. M. Williamson: Cesaričini biseri.

(Dalje.)

»Morda sem jaz vaša sestrična,« je reklo dekle. Zdal, ko ji je gledal Justin s polnim zanimanjem v obraz, je zapazil, da ima največje, najčrneje oči in najbolj belo polt, ki jo je bil videl v svojem življenju. Izpod belega klobočka so ji gledali rdeči lasje. Dasi ne krasotica, je imelo to dete vendar nekaj viličnega na sebi.

»To me kaj veseli,« je odvrnil nehote. »Mislim sem, da imam na vsem svetu samo eno sestričino, Terezo O'Reillyjevo iz Gramecy Parka. Toda —«

Tereza O'Reillyjeva iz Gramecy Parka to se sliši kakor refren v baladi, je nehote pripomnila Klo. »Ali me hočete povabiti noter?« je dejala. »Moj posel je zelo nujen.«

Mož se je mehanično odmeknil in spustil v sobo. Nekaj mu je pravilo, da ga je ukanila. Namestu da bi ji ponudil stol, ji je pričakujoče gledal v obraz. Ona je najprej zaprla vrata. Izpogovorila ni.

»Smem li vprašati, kako vam je ime?« je rekel on, ko sta si stala spet nasproti.

»Tako kakor vam; samo par črk je razlike,« je odgovorila Klo, pre-

stopaje na mestu. »Zato pravim, da sem nemara vaša sestrična; človek nikoli ne ve. Sicer pa nisem prišla, da bi se razgovarjala z vami o našem rodovniku, gospod O'Reilly. Prišla sem vas prositi — ne denarja, nikar se ne bojte.«

»Nič ne vem, da bi se bal,« se je zasmejal O'Reilly. Smeh ga je silil nehote. Neverjetno se mu je zdelo, da bi bilo dekletu »tako ime kakor njemu.« »Ne bojim se, ampak radoveden sem,« je priznal. »Česa me hočete prositi ako ne denarja? Morda prinašate kako sporočilo od moje sestrične?«

Klo je zdajci nehala biti poredna. Porednost ji je bila odprla sovražnikovo trdnjavo; dalje po tej poti ni mogla iti. O'Reilly je bil čisto drugačen, nego si ga je slikala, in to je prevrnilo ves njen načrt. Velika nevarnost je pretila v tem, da ne bi začutila do tega moža naklonjenosti namestu sovražstva, ko se je zdel tako prijazen in galanten, rajši zaščitnik nego preganjalec žensk. To bi jo moglo zapeljati da bi se premislila sredi najlepše prilike ukaniti ga, in bi s tem prekršila Angelu zvestobo. Iz dna svojega vročega srčeca je Klo prosila Boga, da bi jo obdaril z modrostjo kače, in ko je dobilo pri tem njeno viličje lice čudno tesnoben izraz, se je zazdela O'Reillyju še bolj zanimiva in zagonetna. Njen

Zvišanje gostiščine. Obč. sv. Kocmur kot referent pravi, da bo povisana gostiščina donosila mestni občini 4 do 500.000 kron na leto, kar pomeni obresti od 10 mil. kron, to je od vate, ki je potrebna za veliko stanovanjsko hišo. Davka bodo v enaki meri deležni najemniki kakor lastniki. Tisti pa, ki udobno stanujejo, naj omilijo bedo družin po vagonih. Sprejme se nadalje davek na prirastek od vrednosti nepremičnin. Dr. Triller pozdravlja predlog, ker je v vrednosti zemljišč nastala nesposna anomalija. Referent pojasnjuje, da se s tem namerava udariti spekulacijo z zemljišči.

Štirimilijonsko posojilo.

Radi kritja proračunskega primanjkljaja za l. 1921/22 se zaključil najem milij. posojila pri Mestni hranilnici. Svoječasno sprejeto posojilo 20 mil. kron za splošno obnovitvena dela v Ljubljani se porabi samo za restavracijo cest in kanalov. Plača se dolg 280.000 kron pri Mestni hranilnici, da se prilepijo obresti.

Nova mestna ubožnica na Goricanah.

Za gradbo nove mestne ubožnice v Goricanah odstopa ljubljanski škof dr. Jeglič svojo pristavo v Goricanah. Za adaptacijska dela se dovoli 2 mil. kron.

Zavarovanje gasilcev proti neugodam.

Na predlog poročevalca Kocmurja se zaključijo zavarovanje ljubljanskih mestnih gasilcev proti neugodam in sicer pri Delavski zavarovalnici v Ljubljani s prispevkom 20.000 kron.

Osuševanje barja.

Stavbenemu vodstvu za osuševanje barja se dovoli 250.000 kron za izvršena dela. Po poročilu obč. sv. Ogrina bi se moralo najeti 100 mil. kron posojila, da se ta dela končno dovrši. Župan opozarja, da so se tozadevni predlogi predložili vladi v Beogradu, ki pa do danes še ni odgovorila. Stavbna parcela ob Martincovi cesti se proda g. Josipu Marinku.

Posojilo v tuji valuti.

Obč. svetovalec Kocmur predlaga, da se pooblasti župana, da nemudoma posreduje za najetje posojila 100 milijonov dinarjev v dolarski valuti. Obč. sv. Ogrin poudarja, da najetje dolarskega posojila bi ne bila spekulacija, ker upravičeno pričakujemo, da se bo domača valuta izboljšala. Sprejeto.

Na ljubljanskem magistratu se na nujen predlog obč. sv. Kocmurja ustanovi oddelke za socialno skrbstvo.

Zgradba cestnega kanala na Mijcu se odda edinemu ponudniku Matku Curku.

Služajnosti.

Občinski svetnik Ambrožič stavi k slučajnostni vprašanje na g. župana, kaj je s razširjenjem vodovodnega omrežja ob Vodovodni cesti. Tam raste število novih hiš, južna železnica ima parceliran svet za stavbe, katere misli letos zidati. Tudi stare hiše niso preskrbljene z vodo. Prebivalci ob tej cesti in sploh v tem novem delu mesta nimajo pitne vode in jo mora vsak nositi iz hiše pri Fortuni, kar je predrago; cela kolonija je prišla poleti v položaj, da je bila brez pitne vode.

Ker je dala mestni občini pokrajinska vlada dovoljenje najeti za razširjenje vodovodnega omrežja kredit do najvišjega zneska 4 milijonov kron, je potrebno, da se vodovodno omrežje razširi še letos na ta del mesta oziroma na hiše ob Vodovodni cesti. Dalje imamo tam celo kolonijo koroških beguncev, ki tudi nimajo vode blizu.

Vodovodna cesta je v zelo slabem stanju; rabi se mnogo posebnosti od mestne občine, ko prevaža premog v Kleče in kople pesek ob cesti. Je cesta deloma posuta, a premalo. Prosil je g. župana, da da nasuti cesto kakor je to potrebno za tak promet.

Cesta ni nič razsvetljena. Od Dunajske ceste do gostilne pri Fortuni so potrebne vsaj 3 luči, menda je ta ulica edina v mestu, ki ni razsvetljena.

S tem je dnevi red javne seje izčrpan. Sledi tajna seja.

Iz tajne seje:

Na nujni predlog obč. svet. Ivana Tavčarja se potrdijo od Upravnega odbora M. hranilnice zvišani prejemki hranilničnih uslužbenecov.

Matijski Rodeta se podeli naslov kontrolorja pri M. hranilnici.

Fran Trtnik se imenuje stalnim pis. uradnikom M. hranilnice.

Mag. rač. ravnatelj Ivan Volc se vrsti v kategorijo A m. uradnikov. Upokoji se ravnatelj m. plinarne Andrej Senekovič in se mu izreče za dosedanja službovanje zahvalo. — Odobri se razpis službe inženjerja, ki naj bi prevzel tehnično in administrativno vodstvo m. plinarne.

stopaje na mestu. »Zato pravim, da sem nemara vaša sestrična; človek nikoli ne ve. Sicer pa nisem prišla, da bi se razgovarjala z vami o našem rodovniku, gospod O'Reilly. Prišla sem vas prositi — ne denarja, nikar se ne bojte.«

»Nič ne vem, da bi se bal,« se je zasmejal O'Reilly. Smeh ga je silil nehote. Neverjetno se mu je zdelo, da bi bilo dekletu »tako ime kakor njemu.« »Ne bojim se, ampak radoveden sem,« je priznal. »Česa me hočete prositi ako ne denarja? Morda prinašate kako sporočilo od moje sestrične?«

Klo je zdajci nehala biti poredna. Porednost ji je bila odprla sovražnikovo trdnjavo; dalje po tej poti ni mogla iti. O'Reilly je bil čisto drugačen, nego si ga je slikala, in to je prevrnilo ves njen načrt. Velika nevarnost je pretila v tem, da ne bi začutila do tega moža naklonjenosti namestu sovražstva, ko se je zdel tako prijazen in galanten, rajši zaščitnik nego preganjalec žensk. To bi jo moglo zapeljati da bi se premislila sredi najlepše prilike ukaniti ga, in bi s tem prekršila Angelu zvestobo. Iz dna svojega vročega srčeca je Klo prosila Boga, da bi jo obdaril z modrostjo kače, in ko je dobilo pri tem njeno viličje lice čudno tesnoben izraz, se je zazdela O'Reillyju še bolj zanimiva in zagonetna. Njen

»Sedite, za Boga!« je dejal O'Reilly ter ji primeknil največji naslanjač, ki ga je imel v sobi. Klo se je pogreznila vanj. Zaprla je oči; dekliske prsi so se ji dvigale v globokem vzdihljaju.

Mož je stal zraven nje, čudeč se svoji prepadenosti.

»Ali naj pozvonim, da vam prineso konjaka?« je vprašal.

»Ne — hvala!« je šepnila, odprši velike oči. »Samo poslušajte. Prišla sem od gospe Roger Sandsove — prosit vas, da bi mi izročili neke njene papirje.«

»Od gospe Roger Sandsove? Njene papirje? Prav ničesar ne vem o kakih papirjih, ki bi bili last gospe Roger Sandsove,« je vzkliznil O'Reilly. »O kakšnih papirjih govorite?«

»O tistih, ki jih je ukrad nekdo po vašem naročilu na čičaški postaji.« O'Reilly je osupnil. »Čigava obožba je to?« je vprašal ostro.

»Ne njena; moja lastna.«

»Vaša! Še enkrat: kdo ste vi? In kaj ste v vsej tej stvari?«

»Jaz? Nihče nisem. Kvečjemu miška v basni o levu.«

O'Reilly jo je razumel. Njegovi možgani niso bili počasnejši od njenih.

»In jaz sem mreža, ki bi jo radi pregledali! Gospodična Miška, bojim se, da bom pretrd za vaše zobe. Lahko vam zatrdim, da sem žilava in nepregledljiva mreža. Najpametnejše je, da se vrnete še ta hip domov in poveste tistemu, kdor vas je poslal —«

»Poslala sem se sama,« je pojasnila Klo z utrujeno trdovratnostjo. »Rekla sem že, da sem morala nekako priti do vas. Oh, gospod O'Reilly, saj ne morete biti takšen okrutnež, kakor se hočete zdeli. Ako bi se vam le količkaj sanjalo, v kaknem položaju je ga. Sandsova in kaj mora trpeti, bi ji gotovo vrnil

Politične vesti.

× Zdržištev Samostojne kmetiske z Beninovo seljaško stranko. Glavni odbor samostojne kmetiske stranke bo imel, kakor se doznava iz parlamentarnih krogov, svojo sejo v Ljubljani dne 15. aprila. Na tej seji se bo razpravljalo o združitvi Samostojne kmetiske stranke in Beninove seljaške stranke. Pri tej priliki se bo prilagodil tudi program te nove, združene stranke razmeram v Srbiji in v Vojvodini.

× Lov na atentatorje Miljukova. Kakor javlja ruski liberalni list »Rulje«, so kriminalni uradniki v neki berlinski restavraciji aretirali okoli 30 oseb, ki so osumljene, da so v zvezi z atentatom na Miljukova. Odvedli so jih na policijsko predsedništvo. Vsi so tajili, da stoji v kakršnikoli zvezi z atentatom, narkar so bili oproščeni.

Ameriški senat za razorožitev. Senat je sprejel pogodbo glede omejitve oboroževanja na morju.

× Italijansko vladno nasilje na Reki. Kakor se naknadno doznava, je v terek na Reki snelo pet arditov jugoslovansko zastavo s parnika »Sloboda«. To se je zgodilo v navzočnosti karabinerjev, ki so gledali ves prizor in se smejali.

× Francija noče skrajšati vojaške službene dobe. Francoska zbornica je v četrtek razpravljala o zakonskem načrtu, ki ga je predložil socialistični poslanec Boncourt glede dopolnjevanja vojske, v katerem zahteva le osem mesečno službeno dobo. Ko sta se ministrski predsednik Poincaré in minister

Barthou odločno zavzela za vladni zakonski načrt, je bil Boncourtov zakonski predlog z 405 proti 157 glasov odloklonjen.

× Balkanske metode. Včerajšnja »Domovina«, osebno glasilo g. Dolfe Ribnikarja napada v uvodnem članku na ostuden način naš list in Antona Peska. Med drugim pravi, da smo udinje-ni klerikalci in kar je podobnih bedastoč več. Naši čitatelji vedo prav dobro, da je naš list odločno napreden, da pa smatra za naprednost predvsem to, da se bori vedno za dobro in pravično, pa najsi pride od katerekoli strani. In tak bo ostal tudi z naprejem. Suft pa sodi o drugih tako, kakršen je sam in ker je vedno pripravljen udinjati se za korito komurkoli, sodi tudi o nas tako. Nikdo ne piše o političnih nasprotitih tako gnusno, kot baš demokrati in s svojim včerajšnjim napadom v »Domovini« so pokazali kakšnih metod se hočejo posluževati zopet v bodočem volilnem boju. Mi jim tega niti ne odsvetujemo. Dosedaj jim je ta balkanska metoda bolj neprimerno več škodovala kot koristila. In prepričani smo, da je razsodnost slovenskega ljudstva tako velika, da bo tudi v bodoče ločilo kje je prava ljubezen do domovine in resnična državotvornost in kje hinavščina in koritarsko vladohlepije. Da hodi »Jugoslavija« pravo pot, kaže predvsem dejstvo, da je med našim občinstvom najbolj priljubljen dnevnik in da ima večjo naklado, kot marsikak demokratični, od najrazličnejših fondov podpiran list, katerega polovico številki razpošlje zastoni.

Časopisni glasovi.

»Slovenec.« Minister dr. Žerjav je bil v seji ljubljanskega občinskega sveta postavljen na laž. Župan dr. Perič ni prišel k ministru Žerjavu kot privatna oseba, ampak kot ljubljanski župan. Minister dr. Žerjav se je tega tudi prav dobro zavedal. Zato je neopustljivo, da se je dr. Žerjav postavil na stališče, da Ljubljana na njegovo pomoč kot ministra ne sme računati, dokler bo vladala v občini koalicijska socialnih demokratov, narodnih socialistov in slovenske ljudske stranke. Dr. Žerjav je uradno kot minister proglasil, kot svoje vodilno načelo, da se ne ravna po stvarnih potrebah prebivalstva, ampak po tem, kateri stranki da kdo pripada.

»Jutro.« Poizkus, proglasiti gospoda Žerjava kot nekakega sovražnika Ljubljane je akt najgršje nevarnosti. Glede izjave dr. Žerjava ljubljanskemu županu so najbolj ogorčeni klerikalci. To so pristihi tistega surovega nauka, ki uči, da je treba političnega nasprotnika brezobzirno in z uporabo vsakega sredstva uničiti.

»Napreje.« Prinaša izjavo socialističnega poslanskega kluba ob priliki glasovanja o zakonu o samoupravi oblasti in srezov. Izjava pravi, da se socialistični klub popolnoma strinja z načelom samouprave, po katerem naj narod dobi kolikor mogoče direktnega vpliva na reguliranje in upravo svojih zadev. S pojmom samouprave je nerazumljivo spojeno načelo demokracije. Po našem spoznanju ne izpolnjuje vladni načrt teh zahtev. Socialistični klub je označil vse svoje pomisleke glede na zakon v celoti in glede na njega posamezne dele ter podajal predloge za zboljšanje. Večina teh predlogov ni sprejela in je zato socialistični

čni klub glasoval proti predloženemu zakonu. »Slov. Narod.« Dr. Henrik Steska priobčuje razpravo o upravnem sodišču v Sloveniji. Neobhodno potrebno je, da se za Slovenijo kolikor mogoče hitro ustanovi osebno upravno sodišče. Različno materialno in deloma tudi formalno upravno pravo upravičuje tako ustanovitev. Da bi se pa pri zagreškem upravnem sodišču ustanovil poseben oddelek za Slovenijo, to bi bilo vendar izredno neprimerno, saj bi ta oddelek ne imel ožjih stikov z ostalimi oddelki zagrebskega upravnega sodišča, a bi bil njega sedež vendarle otežkočil neposredni stik s prebivalstvom v Sloveniji. Kot sedež upravnega sodišča za Slovenijo je edinega Ljubljana prikladna.

»Novi čas.« Strahote srednjeveških ječ in mučnic, o katerih smo mislili, da so za vedno pokopane, vstajajo v naši državi pod režimom, ki si prisvaja naslov demokracije in naprednega. Vrste se sramotni in umetno uprizorjeni politični procesi, ki pričajo o propadu vsakega pravnega in človečanskega pojmovanja med strahotami zakonov in zakonitosti. »Novi čas.« navaja razne slučaje, ki so se dogodili pred okroglim sodiščem v Prijeplju v Sandžaku, kjer se je vršila kazenska razprava proti večjemu številu muslimanskih kmetov.

»Hrvat.« je objavil 30. t. m. daljši uvodnik, v katerem pravi, da vodijo fašizem v Italiji in v Jugoslaviji iste osebe in da zasleduje fašizem v obeh državah iste cilje. To se vidi tudi iz tega, da se je fašizem doslej pojavil le v hrvatskem delu naše države. Beograjski mogotci namenjajo s fašizmom doseči, da postane hrvatski narod voljan za njihovo politiko.

Gospodarstvo.

Za zboljšanje našega prometa.

Iz govora poslanca Deržića v narodni skupščini.

(Nadaljevanje.)

Kot sem že rekel, gospodje, vlada ni resno razpravljala o tem najvažnejšem vprašanju v naši državi, o prometnem vprašanju. Dokaz za to je že ta, da so se prometni ministri pri nas menjali, kakor v kaleidoskopu. Mi smo imeli

slednje prometne ministre: g. Vulovića, g. Draškovića, g. Korošca, g. Jovanovića, g. Jankovića, g. Jovanovića, g. Uzunovića in g. Stanića. To je 8 ministrov in potem smo imeli še njihove namestnike: g. Lukinića, g. Kristana in 3 krat g. Jovanovića. Imeli smo torej dosedaj 8 aktivnih ministrov in 6 namestnikov v roku 39 mesecev. Že samo ta fakt dokazuje, da se ni gospodarilo in delalo tako, kakor bi bilo treba za zboljšanje našega gospodarstva in za

papirje. Ne tajite, da veste, kaj mislim.

»Ničesar ne tajim,« je dejal O'Reilly. »Vem, kaj mislite, in tiste listine, ki pa niso last gospe Sandsove, sem dobil res približno tako, kakor pravite vi. Toda niti miška niti slon me ne pripravljajo, da bi jih vrnil gospe Sandsovi.«

Klojine oči so romale po njegovi pojavi. Vitek in vojaški je stal pred njo v svoji dobro ukrojeni večerni obleki. V njegovih žepih ni moglo biti ničesar debelejšega od žepne ure; še tista je morala biti tenka.

»Ako bi hoteli govoriti z gospo Sandsovo, bi se morda premislili,« je povzela s svojim najlaskavejšim irskim glasom.

O'Reilly je zmajal z glavo.

»Spremite rne k nji in vzemite papirje s seboj. Ako boste —«

»Ne bom,« je odklonil O'Reilly.

»Spremim vas na ulico in vas naložim na vas voz, če imate lastnega ali pa v izvoščka, ako ga nimate. Toda —«

»Prav do doma boste morali z menoj,« je rekla Klo. »Brez vas se ne upam odotod. Preveč sem prebila. Nič več se ne morem držati pokoncu. Obljubila sem, da se ne onesvestim, ako me vi ne prisilite. In zdaj me silite, res.«

»Vredni ste, da bi vas vrgel skozi okno.«

»Vredni ste, da bi vas vrgel skozi okno.«

Boja prometa ter da se je naravnost hotelo napraviti ravno nasprotno kot zahteva zdrava pamet in naše gospodarske razmere.

Ustrojstvo prometnega ministrstva je osnovano, kot sem že zgoraj omenil, na uredbi, ki jo je izdala koalicijska vlada. Takrat se je to ministrstvo tudi organiziralo. Pozneje pa je dobil g. finančni minister železniške popolnoma v svoje krepitve in s carinskimi postopkom je vezal ves naš promet. In na žalost moramo konstatirati, da smo imeli visoke funkcionarje v prometnem mi-

nistrstvu, odnosno g. generalnega ravnatelja carin.

Gospodje! To je povsem zgrešeno stališče. Železnica kot taka mora imeti največji vpliv na vse pravilnike, zakone in uredbi, ki se tičejo prometa. Ako temu ni tako, potem prihajajo ljudje, ki prometa ne poznajo in oni ustvarjajo uredbe, pravilnike in zakone, ki se križajo z obstoječimi zakoni. Na ta način mora priti do spopada, in ko pride do spopada, potem propada vse. (Dalje prihodnji.)

Dnevne vesti.

— Bodoča naša kraljica v črnogorski narodni noši. Četinjski kralj Blažo Marinković je dobil naročilo, naj izdela črnogorsko narodno nošo za našo bodočo kraljico.

— Za šefa tiskovnega urada (presbiterja) v Beogradu je imenovan g. Aleksander Bodi, dosedaj tajnik v ministrstvu za zunanje zadeve, za njegovega pomočnika pa g. Ante Brozović, šef novinskega urada v Zagrebu. Ker g. Bodi ni novinar po poklicu je v novinarskih krogih njegovo imenovanje provzročilo splošno nezadovoljstvo.

— Glavni odbor SKS ima dne 15. t. m. v Ljubljani sejo, na kateri se bo razpravljalo o priključitvi k zemljoradniškim diškim.

— Izvoz živil se prepove. Minister dr. Krstelj je poslal finančnemu ministru predlog, naj se do 1. septembra t. l. prepove izvoz vseh živil, posebno žita in žitne, ker so sicer cene za domačo potrebo previsoke in ker bo teh predmetov sploh začelo primanjkovati.

— Zakon o posesti in nošenju orožja je objavljen v zadnjem Uradnem listu (št. 30).

— Strelno orožje (puško ali revolver) je prijaviti okrajnemu glavarstvu, oziroma policijskemu oblastu do 1. maja t. l. — Tragedija v ruski rodbini. Ruski Bibikov, iz ugledne stare ruske rodbine, je živel kot begunc s svojo ženo in hčerko v Vračah pri Zagrebu. Vred fizičnega in moralnega trpljenja se mu je omračil um ter so ga izročili v blaznico na Stenjevcu. To je na ženo tako vplivalo, da je zadavila svojo hčerko ter se nato obesila, toda neka sosedja jo je pravčasno rešila. Nesrečna žena pa je dobila tako hud živčni napad, da so jo morali prepeljati na Stenjevec, kjer se bori s smrtjo.

— Iz Ljutomerja nam poročajo o nenadni druginji živil. Kd slabega kraljevega mesa velja 44 K, telečje meso pa celo 52 kron, čeravno se živa teleta plačujejo le po 22—24 K za kg. Jajca se do zadnjega meseca veljala 10 do 12 kron za komad, moke pa po 27 kron, mast po 120 kron, krompir po 8 kron. Zemlje, kakršne se dobe v Ormožu in Mariboru po 2 in 4 kron. Po veljajo v Ljutomeru po 2 in 4 kron. Po veljajo ni čudno, da je neki pek izjavil: "Ako bi zaslužil dnevno manj kot 2000 kron, bi zaprem pekarijo." Tisti soglasno pravi, da je Ljutomer najdražji trg v Jugoslaviji.

— Napredovanje tehnike pri zgradbi parnikov. Spomladni do dovršen v angleški ladjedelnici v Southamptonu največji parobrod sveta, ki bo imel 65000 ton in prostora za 4000 potnikov. Brod bo dolg 130 m, visok 32 m, širok pa 30 m. Parnik bo imenoval "Majestica", je last angleške paroplovne družbe "White Star Line" ter napravi prvo svojo pot dne 10. maja iz Cherbourga v New York. Parnik bodo kurlili s petrolejem namesto s premogom, gonilni stroji razvijajo preko 1000 konjskih sil, kotli obsegajo 320 m². Hitrost parnika dosega 42 km na uro. Odgovarjajoč velikosti parnika tehta 1400 ton, vsak vlak pa 300 ton. Na parniku je tudi 450 aparatov, ki s svojo občutljivostjo alarmirajo vsako nadnormalno toploto, vsled česar je požar popolnoma izključen. Parnik sam ima s brezžično postajo, razum tega je opremljen z velikim številom rešilnih čolnov, med temi sta celo dve parni barabasi z brezžično in električnim brzojavom. Zanimiv je posebno na parniku instrument, ki napove akustičnim in električnim potom plitvosti morja do 50 m.

— Koroški Slovenci svojim sosednim slovenskim bratom, v prvi vrsti pa Ljubljancem. Vse Vaše nezadovoljnosti iz strankarskih ozirov do nas koroških Slovencev na tem mestu ena pripomba: koroški Slovenci je in bodo spoštovali vedno vsakega Slovenca le zaradi narodne zavednosti, ne pa iz strankarskega interesa, ker veže nas vse ena in ista dolžnost brez razlike stanu in stranke v narodnem delovanju in prid slovenski državi. Noben koroški Slovenec ne zasluži nagrajanja kot se opazuje, da je nezanesljiv državljan, ker slovenski narod v Koroti ni imel nikdar ugodne prilike v svojem narodnem razvoju pod bišo Avstrijo, kakor jo je imel štajerski in kranski narod. Bori se smo se morali sami v hudem narodnem boju skupno brez razlike strank, zapuščeni in prezirani od vseh naših sosednjih slovenskih bratov. Ako bi bili mi posamezni imenovani Slovenci v njihovem delovanju, med katerimi se je razširil strankarski boj, posebno zadnja leta, ne bi živeli več danes v Koroti in slovenski narod. Ni li samotno za Slovenca, da drug druga prezira in predažnja ter s tem le škoduje na vplivu slovenskega naroda in države napram drugim državam. S prepričim med seboj se dela le vira v urejevanju važnih zadev naroda v notranjosti države in ako ji narod sam dela ovire s prepričim, ji ni mogoče razširiti delovanje v zunanosti, ker je njena last in pravica ugrajena od nasprotnih. Spomnite se prošnje in obupnik klincev vaših trepih sester in bratov onkraj meje, kateri še dajo pod tujim jarmom še danes ter čakajo za zaupanjem in arcu, da tudi njih zasije preč svetle solnce svobode, kakor vam pod okriljem jugoslovanske države, za katero so se in se še borijo namučeno. Pri slovesu od naših dragih in mile nam slovenske zemlje Korotana smo prisegli in objubili, da se vrnemo skupno z našimi slovenskimi brati kot njih rešitelji. Zato prosimo vse Slovence brez razlike strank pomoči za one v narodnem delovanju, kateri so naši bratje in sestre po narodnosti in ječijo pod težkim jarmom tujega naroda in mišljenja. Držimo in ravnamo se po načelu slovnosti, katera je ohranila se do danes v hudem boju neomajani stari slovenski rod v sibelki Slovenije Korotana.

— Umrl je v Kamniku župnik v pok. g. Janez Kijan. R. i. p.

— Komanda ljubljanskega vojnega okraja objavlja sledeče: Vsi oni kandidati, kateri želijo prostovoljno vstopiti kot gornji v Strojno šolo vojne mornarice v Gjenoviču (Boka Kotorska) naj se javijo dnevno do 28. aprila 1922 (izvzemni nedeli in praznikov) od 10. do 12. ure pri Komandi ljubljanskega vojnega okraja I. objekta, II. nadstropje, soba št. 70 v svrhu zdravniškega pregleda. S seboj je prinesiti učno spričevalo, oziroma potrdilo dotičnega mojstra ali delodajalca, koliko časa se učil v svoji stroki. Pogoji za sprejem v zgoraj omenjeno šolo so na vpogled pri omenjeni komandi.

— Atelje »Helios« Velčan Bešter, ima razstavo slik »Hamleta« na vozača Aleksandrove ceste nasproti glavne pošte, ter se dobijo iste različne velikosti, kakor tudi razglednice v atelje »Helios« napredaj.

Maribor.

— Dve nesreči na železnici. Pri prehodu na Tržaški cesti je podrla lokomotiva neko Marijo Jurandčič, ki odtrgala levo roko ter jo tudi sicer težko poškodovala. Na Pragerskem pa je sprevodnik Mirko Lipuš padel pod vlak, ki ga je vlekel kakih 100 metrov za seboj ter ga močno poškodoval. Oba ponesrečena so pripeljala v bolnico.

Vandalizem na pokopališču v Pobrežju je dosegel tako višino, da je neobhodno potrebno, da se postavi tja stražnik. Razbili so razne nagrobne okraske, izruvali ograje, prevrgli spomenike itd.

Sejamsko poročilo dne 28. marca: Priglasilo se je: 4 bikke, 65 volov, 215 krav, 8 telet in 10 konjev. Skupaj 302 komadov. Povprečne cene za različne živalske vrste na sejmu dne 28. marca 1922 so bile sledeče: plembeški voli 1 kg žive teže 21 do 35 K, plembeški voli 21 do 28 K, bikki za klanje 28 K, klavne krave debele 22 do 25 K, plembeški krave 16 do 22 K, krave za klobasiranje 12 do 18 K, molzne krave 16 do 22 K, breje krave 16 do 22 K, mladica živina 12 do 28 K. Mesne cene: Volovsko meso I. in II. vrste in meso od bikov krav in telet 36 do 48 K, telečje meso I. vrste 48 kron, II. vrste 40 kron, svinjsko meso sveže 68 do 80 kron.

Dijake predstave je vpeljal naše gledališče. Hvalevredno je to od gledališča, ampak prvi dve igri nista bili srečno izbrani, da bi privabili dijake v gledališče. »Hilopek Jernej« je bil že na repertoarju kot otroška igra in so vsi dijaki skoraj že videli to delo. »Razkolnik« pa je bil pretežak, deležba pa je tudi pokazala, da ni bilo zanimanja za njo. Za dijake bi morali proizvajati kaj njim res primernega in klasičnega in ne takega, kar tudi občinstvo ne mara.

V Mestnem parku je vse živo, kmalu bodo z delom gotovi. Gredece so popravili in sadijo cvetlice; drevesje so obrezali in travo so očistili. Klopji, katere so razni elementi preteklo leto pokvarili, so popravili, pobavali in zopet postavili v park. Opleševalno društvo se trudi na vse kriplje, kolikor mu dopuščajo sredstva, da uredi park. Na občinstvu je leželo, da pristopi k društvu, ga podpira in da pazi, da se naprave ne pokonečajo.

Umrl je v bolnici priljubljeni zdravnik g. dr. Ivan Turšič. Bil je vedno zaveden Slovenec, med vojsko zaraditega kot štabni zdravnik celo preganjan in zapostavljen. Blag mu spomin!

Podpirajte Sport! Sport je v korist vsakemu narodu, ki ga razume smoteno in pametno gibanje. Krepi mladino ude, duha, varuje pred alkoholizmom, ki je strup naroda. Tukajšnji slovenski športni klub je v svoji odborovi seji sklenil posvetiti vse sile skrbi, da nudi mladini možnost udeležiti se raznih panog sporta. Ker se pa še rabijo razne priprave za to sploh in primanjkuje za to tudi zmernih sredstev, ki bi pospeševali razvoj športnega življenja, apelira odbor na naklonjenost p. n. prebivalstva in blagohotne podpore. Slovenski športni klub priredi v pospešitev njegovega namena, dne 1. aprila t. l. »Elitni ples« v Götzovi dvorani s popolno vojaško godbo, ter da s tem p. n. občinstvu priliko zabave, pa tudi priliko podpore.

Celje.

Ljudsko vseučilišče v Celju. V ponedeljek, dne 3. aprila predava na celjskem ljudskem vseučilišču ob pol 20. uri davčni nadzornik g. Rafael Dolinšek »o davkih«.

Trgovsko obrtni shod se je vršil v četrtek 30. aprila zvečer v hotelu »Balkan« v Celju. Sklicalo ga je Občeslovensko obrtno društvo v Celju skupno s trgovskim društvom. Razpravljalo se je na shodu o carinarnicah, ki s svojim delovanjem ovirajo poštni in tovarni promet. Nadalje je bilo na dnevnem redu tudi poročilo o jugoslovenski-češkoslovaški trgovski anketi v Pragi in praškem vselevnem. Zborovanja se je udeležil kot poročevalec tajnik trgovske in obrtne zbornice v Ljubljani gospod Ivan Mohorič.

Koncert celjskega godbenega društva bo danes v soboto zvečer v hotelu Union. Za meblovanje sobe se v Celju zahteva že do 500 kron in tudi več. Za Celje je to po našem mnenju pač predrago.

Na mestnem magistratu v Celju se v dne 5. in 6. aprila zaradi snajenja uradnih prostorov ne bo uradovalo.

Mestni magistrat celjski razglašuje: Oni dijaki, ki so bili med vojno v letih 1916 in 1917 v dijaškem bataljonu v Franciji, se pozivljajo, da se osebno zgledajo na mestnem magistratu soba št. 9 čimprej, najdalej pa do dne 8. aprila.

Primorje.

Planinsko društvo v Trstu priredi jutri dne 2. t. m. družabni izlet na Erzeli nad Vipavsko dolino.

Goriški deželni odbor je sprejel predlog g. Krizmana o preuredbi kmetijskih šol.

Neznanege umorjenega mladenčca so našli v železniškem predoru pod Kolonjo. V bližini je ležalo bodalo.

Za avtonomijo se je izrekel tudi občinski svet v Trzinu, čeravno je trziški župan Bonavina bil edini, ki je v goriškem deželnem zboru kratko poprej glasoval proti avtonomiji.

Spored koncerta, ki se vrši danes v soboto 1. aprila ob 8. uri zvečer v dvorani Filharmonične družbe in ki ga izvaja vijolinski virtuoz in profesor konservatorija Glasbene Matice v Ljubljani g. Jan Slais in gospa Ruža Slais-Devlova: 1. Cesar Frank: Sonata, 2. Maks Bruch: Koncert v g-molu, obe skladbi za gosli in klavir, 3. Liszt: Tarentella za klavir, 4. a) Wieniawski: Capriccio Valse, b) Fi-

bich: Poeme, c) Drdla: Serenada. Vstopnice po 15, 12, 10, 8 in 6 Din. v pisarni Glasbene Matice in na večer koncerta pri blagajni.

Danes zvečer točno ob 8. uri se vrši vijolinski koncert konserv. prof. J. Slaisa. Madame Butterfly. Globoka tragika nesrečne ljubezni mlade Japonke s širokorazpleteno lirčno Puccinijevu muziko globoko vpliva na občinstvo. Zato je Madame Butterfly najbolj priljubljena Puccinijeva opera. Prekrasen konec drugega dejanja, v glasu bi sicer preprosti, učinkuje nepopisno lepo. Morda spada ravno Butterfly med redko število res hvalevredno podanih opernih del v tekoči sezoni. Odd. Thalerjeva glavno vlogo lahko šteje med svoje najboljše operne partije. V duševnih bojih, hrepenenju in obupu vdahne petju in igri primeren čustveni izraz. Drugi partnerji in partnerice ne kaže splošnega dobrega utisa. Butterfly bomo z naslado lahko poslušali še večkrat.

Anton Dobronič: Dozivanje ukolo. (K dr. Cerinovemu koncertu dne 3. aprila t. l. v Unionu.) Skladatelj Anton Dobronič spada v prvo vrsto modernih hrvaških skladateljev. Bil je učenec praškega konservatorija, dijak šole slavne češkega skladatelja Vitezslava Novaka. Slovencem je tudi že znan. Na koncertu Kola smo poslušali par njegovih originalnih zborov, in »Ljubljanski Zvon« je na svojem zadnjem koncertu prednašal pet njegovih jugoslovanskih narodnih pesmi iz zbirke »Jugoslovanske pučke popijevke« za moški zbor. Kot skladatelj orkestralnih del nam pa predstavi Dobronič dr. Cerin na ponedeljkovem koncertu muzike dravske divizijske oblasti. Izvajal bo simfonično pesem »Dozivanje u kolo« (Vabilo v kolo). V tej svoji plesni fantaziji zastopa Dobronič tendenco, usvariti na podlagi elementov narodne glasbe jugoslovansko narodno raspodjio. Posrečila se mu je namerna zelo dobro. Skladba ima naravno videnost, karakteristično barvo in temperament. Vključ tu temu, da je skladba komponirana v duhu izrazito moderne glasbe, ne more skriti jugoslovanskega narodnega značaja. Preški študij je Dobronič razbistril misel za razvoj glasbe njegove domovine, kateri lahko še mnogo umetnin podari. — Dobronič je poleg številnih zborovskih skladb zložil več orkestralnih del. Navajamo le »Pesem meseca majaja«, »Karnevale«, »Kraljevič Marko«, dalje samospeve za tenor s orkestrom, pet simfoničnih pesmi »Reveries«, potem za ženski zbor in mali orkester »Svita pastorela«, ter mnogo drugih. Anton Dobronič stoji v sprednjih vrstah njegovih glasbenikov in prav je, da se z njegovimi umetniškimi deli seznanimo tudi Slovenci.

V soboto, dne 1. aprila se v dvorani Filharmonične družbe vrši vijolinski koncert, katerega priredi profesor Jan Slais. Med drugim igra tudi znani »A. Bruchov koncert v g-molu. Ta skladba je najboljšje delo komponista Maksa Brucha in spada med najbolj popularne vijolinske koncerte. Je globoko občutno ter polno velikih in lepih melodij. Vijolinski koncert je posvečen slovečemu vijolinskemu virtuozu Sarasati. Vstopnice za ta koncert so v predprodaji v pisarni Glasbene Matice. Naše občinstvo pa ponovno opozarjamo in prosimo, da v obilnem številu poseti ta koncert.

Književnost in umetnost.

Za našo deco. Za »piruhe« in »pisanke« slovenski deci 10—15 let bo izdala »Zvezna knjigarna« mladinsko, bogato ilustrirano pravljico o »Kralju zlate reke« ali »Črna brata«, ki jo je angleški spisal John Ruskin, preložil Furlani, ilustriral pa priznani Ant. Koželj. V knjigi bo 8 polstranskih in 6 celostranskih ilustracij, naslovni list pa bo tvorila trobarvna slika »Kralja zlate reke«. Ker je na našem književnem trgu veliko pomanjkanje mladinske literature, bo knjiga brez dvoma zelo dobrodošla in jo občinstvo že v naprej toplo priporočamo.

Tretja številka »Preroda« je izšla z vsebinskim vsebino: Javno vprašanje — Uredništvo: Reformatorjem — O. V. Kunstelj, Družina — temelj preroda. — Dr. A. Breclj, Iz otroških ust — M. Koželjva. Boj — M. F. Vzgoja mladine k dostojnosti. — A. Kržišnik, Drobnotice. Kaj nam pišejo. Drobni. Vse naročnike opozarjamo, naj se kmalu poslužijo polnočne, saj je naročnina itak prav majhna, a stroški so veliki! Upamo, da ne ostane na klic klic vpijočega v puščavi. — Nabirajte novih naročnikov! V boji za prerod!

Knjižica zdravstvenega odseka za Slovenijo: dr. Matija Ambrožič, Materinska pomoč zdravemu in bolnemu dojenčku. V Ljubljani 1921. Knjižica je namenjena v prvi vrsti v uporabo materam, ki jim bo pač izvrstno služila kot pripomoček za pravilno nego zdravemu in bolnemu dojenčku; pisana je lepo poljudno, opremljena s slikami; razdeljevala se bo po uradnih zdravniških brezplačnih materinoprodnicah. Pričakovati je, da se bo zmisel za zdravno primerno negovanje dojenčkov, glede katerega obstojajo med narodom še marsikateri napačni, škodljivi nazori, v najugodnejši smeri povzdignili.

»Navodila o ekonomskem ordiniranju zdravila se zove brošurica, ki jo je izdala Okrajna bolnišnica blagajna v Ljubljani (osrednji urad) za svoje zdravnike, poslovalnice in lekarnarje. Po veljavnih zakonitih določilih, ki veljajo za vse obvezne bolniške blagajne v Sloveniji, ki so osnovane v zmislu bolniško-zavarovalnega za-

kona iz leta 1888, bratovsko-skladnične in železničarske bolniške blagajne, je sestavil ta navodila šef-zdravnik g. dr. D. Bleiweis-Trstenički, v katerih pojasnjuje, kako se zapisujejo zdravila brez nepotrebnih večjih stroškov, vendar ne v škodo zdravljenja bolnikov. Zdravila so se silno podražila in se še podražajo. Zaradi tega je potrebna posebna pažnja pri zapisovanju zdravil, da ne trpe škoda bolniki na eni strani, na drugi strani pa bolniške blagajne. Navodila povedo jasno, da je treba pri ordinaciji zdravil v prvi vrsti vpoštevati interese bolnikov.

Strekljeva historična slovnica slovenskega jezika. »Zgodovinsko društvo« v Mariboru je ravnokar izdalo prvi snopčje dolgo pričakovane Strekljeve historične slovnice. Vsled raznih ovir, katere pojasnjuje društveni odbor v predgovoru, izhajajo delo šele deset let po Strekljevi smrti. Delo priznanega strokovnjaka bi bilo brez dvoma ostalo v rokopisu, da se ni zavzelo zanj baš Zgodovinsko društvo. Vendar v teh dragih časih delo ne more iziti natehtkrat v celoti, temveč se je moralo razdeliti na snopčje, ki bodo hitro sledili drug za drugim, če bo dovolj odziva in podpore v javnosti. Prvi snopč obsega štiri tiskane pole in podaja literarno-historični pregled slovenskih slovniciarjev, poglavji o slovenski grafiki in pravopisu, obravnava glasove po njihovi izreki ter prične pojasnjevati razmerje med glasovi sedanjega jezika in glasovi staroslovenskine ter drugih jezikov. Prepričani smo, da bo delo našo v naši javnosti dovolj prijateljev in ga bo Zgodovinsko društvo moglo v kratkem dokončati. Prvi snopč — okusne raznanje oblike, tiskane v Mohorjevi tiskarni — stane 10 dinarjev in se naroča pri Zgodovinskem društvu v Mariboru, a dobivalo se bo tudi po vseh večjih knjigarnah.

Čitateljem in naročnikom.

Javili smo že, da smo bili vsled silne podražitve tiskarne primorani nekoliko zvišati ceno in naročnino lista. Naj povemo le, da je časopisni papir stal do pred nekaj meseci 12—15 K kg, a danes stane 25.50 K kg. Povišati so se morale plače, skratka: celo listi, za katerimi stojte petični strankarski fond, so morali povišati naročnino. In končno: današnja krona je nekako predvojni vinar ali morda malenkost več, krajcar je niti ne! Pred vojno je stal časopis 10 vin. številka in 2—3 K mesečno. Dandanes znači to 8 K številka in mesečno 150—200 K. Danes obudu-jejo za 60 K enkrat, pred vojno smo za 2—3 K vsaj dvakrat in nemara precej boljše kot danes. Pa vzemimo vinko ali pšenično valuto, dejstvo je, da je dandanes časopis relativno za 100 odstotkov cenejši, kakor je bilo pred vojno. Uverjeni smo, da cenj. naročniki umevajo naš težavni položaj in da bodo prenesli tudi še to malenkostno breme, za katero pa so dobro odškodovani z zanimivimi in stvarnim gradivom, ki jim ga naš list nudi. Kljub kletvam in blatenju nasprotnikov se je in se bo naš list držal načel in programa, ki je koristen narodu in državi, ne pa poudinim strankarjem. Vljudo torej vabimo vse dosedanje cenj. naročnike, da nam ostanejo zvesti tudi za bodoče in nam pridobivajo še novih!

Sport in turistika.

Internacionalne tekme v Zagrebu. Konzorcijski Hašk—Concordije za prirejanje internacionalnih tekem v Zagrebu je sklenil za pomladansko sezono nastopne internacionalne tekme: 16. aprila S. K. »Hlanacka Slavija« Kromeriz—Hašk; 17. aprila S. K. »Hlanacka Slavija« Kromeriz—Concordija; 25. maja S. K. Nouselsky (Praga)—Concordija; 28. maja S. K. Nouselsky (Praga)—Hašk; 4. junija C. A. F. C. (Praga)—Hašk; 5. junija C. A. F. C. (Praga)—Concordija; 10. junija Čehia Karlin (Praga)—Concordija; 11. junija Čehia Karlin (Praga)—Hašk; 15. junija Sturm (Graz)—Concordija; 18. junija Sturm (Graz)—Hašk. Tekme se bodo odigrale na igriščih Maksimira in Tratinške ulice.

»Hajduka« Split potuje na Francosko. Jug. Nog. Savez je dovolil J. S. K. »Hajduka« iz Splita odigrati tekme s A. C. C. »Cannes« na Francoski rivjeri.

»Bačka« Subotica se poda za velikončne praznike na turnejo v Rumanijo.

Prihodnje olimpijske igre, ki so predvidevane za l. 1924., se bodo vršile v Pershing-stadionu. Razpor, ki je nastal med pariškim magistratom in izvršnim odborom olimpijskih ger rad odnosnega stadiona, je bil te dni poravnani. Pred časom je namreč mestna občina Pariza odklonila zahtevo izvršilnega odbora, da se naj igre vrše v Parizu samem in ni hotela v to svrhu oddati zahtevanega prostora v parku princev. Šele ko je ministrski svet v posebni seji razpravljal o zadevi in vsled grožnje olimpijskega odbora, da se prireditve ne bodo vršile v Franciji, sklenil pozvati pariško občino do ponovnega sklepanja, so dosegli sporazum. V interesu francoskega ugleda so se pogodili, da se vrše olimpijske igre l. 1924 v znanem Pershing-stadionu, ki se bo v to svrhu temeljito preuredil.

Letošnja tekma med Nemčijo in Avstrijo se vrši 24. aprila na Dunaju.

Društvene vesti

Že objavljeni občni zbor »Kluba Primorke« se ne vrši kakor rečeno v posvetovalnici na magistratu, ampak pri g. dr. Gregorinu, Bleiweisova cesta št. 21.

Ustanovni občni zbor čevljarske gospodarske zadruge za Križ in Kover se vrši v nedeljo 2. aprila ob 10. uri dopoldne v Križah v stari šoli. Obrtniki čevljarski se vabijo, da se polnoštevilno udeležijo ustanovnega občnega zbora. — Pr. pravilni odbor.

Sloviti zgodovinski roman M. ZEVACA

„KRALJEVI VITEZ“

je izšel in se dobi v „Zvezni knjigarni“, Ljubljana, Mar. trg 8 v

dvah delih. Cena broš. za vsak del din. 15.—

Drobiž.

* Oča plačal za sina 300 milijonov kron. Svoj čas so preneali dunajski listi poročilo, da je Holandec Duim poveril dunajskim bankam in raznim trgovcem zneske, ki so bili v milijone. Denar je izvalil pri njih v namenom valutnih spekulacij. Na o je pobegnil na Holandsko. Zdal poročajo dunajski listi, da je Duimov oče položil v neki dunajski banki 300 milijonov kron, s katerimi naj se poplača Duimovi upniki. Na temelju te poravnave bo sodnijsko postopanje proti Duimu ustavljeno.

* Organizacija jetičnih. Po vesteh čeških časopisov se organizirajo jetični po celi Češkoslovaški. Za vnaprejšnjega, da se njihova organizacija ne bo bavila s politiko, nego bo stremila samo za izboljšanje socialnega in zdravstvenega položaja. Praški listi imenujejo to organizacijo „organizacijo žalostnih“.

* Ljubav je močnejša od narodnostne mržnje. Nemški časopisi prinašajo sledečo vest: Za časa vojne je bil ujet neki francoski vojak in dodeljen na delo k nekemu posestniku pri Dietzu. Bil je marljiv pri delu in pri učenju nemškega jezika, v katerem ga je podučevala posestnikova hči. So je minila vojna, se je vrnil Francoz na svoje posestvo domov. Lansko leto pa je obiskal svojega bivšega gospodarja in pri tej priliki je zaprosil njegovo hčer ter se z njo poročil.

* Koliko stanejo instrukcije v Avstriji? Udruženje avstrijskih srednješolskih profesorjev je določilo, da se bodo odslej računale instrukcije ki jih imajo doma, po 7000 krn na uro, instrukcije na učencevemu domu pa 9000 krn na uro.

* Pes, ki je to, kar njegov gospodar. V München je prišel nek Francoz, ki je tam kupil psa in šel z njim v gostilno. Naročil je brizolico zase in istotako tudi za psa. Strežaj ga je začuden pogledal, končno pa je serviral brizolico za oba

gosta. Ko je prišlo do plačila, je strežaj zaračunal gospodarju brizolico 15 mark, psa pa 15 frankov. Toda pasji gospodar se je odločno uprl, da bi plačal tudi za psa. Ko pa je uvidel, da je publika na strežajevi strani, je plačal račun.

P. n. inserentom našega lista!

Z današnjim dnevom smo razširili našo oglasno stran iz dosedanjih šest na osem kolon ter obenem vljudo naznanjamo, da stane od 1. aprila dalje mm vrsta 2 K, peti vrsta 6 K. V malem oglasniku znaša najmanjša pristojbina 20 K do 20 besed, vsaka nadaljna beseda pa 1 K. V tekstnem delu je oglaš 50% dražji. Popusti običajni, pri večjih odn. stalnih naročilih po dogovoru.

POZORI POZORI
NA PRODAJ
tovorni turinski
AVTO
1 tip 15 ter 1 1/2 ton. teže,
2 tip 64 C/A 3 ton. teže.
Prenovljeni
kapitalno popravljani.
Ponudbe: „Tovorni avto“ na
anončno družbo
Aloma Company, Ljubljana,
Kongresni trg 5.

Vajenci

— bljučavničarski, strugarski, livarski, zvonarski itd. —
se sprejmo.
Urejena je posebna šola za vaje ce, v kateri imajo oni, ki imajo potrebno predzobrazbo, teoretičen in praktičen poduk.
Strojne tovarne in livarne d. d.
v Ljubljani.

Pri naročilih se sklicujte na oglase v „Jugoslaviji“!

MALI OGLASI

PRODAJA:

Na javni dražbi v Ljubljani, Gospodarska c. 6 razna posoda, obleka, perilo i. dr. dne 5. aprila 1922 popoldne ob 9. uri. 594
Na javni dražbi, Gospodarska c. 2/III, dne 6. aprila 1922 popoldne ob 9. uri razna obleka, perilo, zlatnina i. dr. 593
Kozolec (dvojnik). Ivan Končan, Dravljice. 589
Dvonedstropna hiša v sredini mesta z električno razsvetljavo. Stanovanje takoj na razpolago. Pismene ponudbe na upravo lista pod št. 2102. 586
Radi odpotovanja popolnoma nova, fina angleška moška obleka in čisto nov damski kostum, vse najnovejšega kroja po nizki ceni. Potočnik, salon za dame in gospode. Selenburgova ulica 6/1. 585
Elegantna oprava za spalnico in jedilnico po ugodni ceni. Naslov v upravi lista. 579

KUPI:

Kompletne železje za vezicijanko. Ferdo Debeljak, Sp. Gameljne št. 23. 590

SLUŽBE:

Deklica, močna, iz dobre hiše, bi se rada učila kuhati v hotelu ali restavraciji. Naslov v upravi lista. 588
Učenec za krojaško obrt se sprejme. Jos. Kos, Kranj št. 132. 587
Več kleparskih pomočnikov se sprejme takoj. Navesti je zahtevo plače in pogoje. Poštni predal št. Celje, pod „Kleparje“. 580
Oskrbnik z večletno prakso išče službe pri večjem posestvu ali vinski trgovini. Naslov v upravi lista. 577
Tovarniški jermenar in sedlar z dobrimi spricvali o enakem službovanju, kateri se razume na vsa v poštev prihajajoča dela se išče. Ponudbe na bombaforno predilnico in tkalnico v Trzinu. 562
Kontoristinja v starosti 18—20 let z znanjem slovenskega, hrvaškega in nemškega jezika ter dobro računarico sprejme Ilija Predovič, Fram, Stajersko. Stanovanje in hrana v hiši, plača po dogovoru. Ponudbe je poslati na Ilija Predovič, Varaždin, Medjimurska cesta broj 3 ali Ilija Predovič, Fram, broj 10, Stajersko. 515

RAZNO:

Naznanjam slavemu občinstvu, da sem preložil svojo čevlarsko obrt iz Sodne ulice št. 4 (preje Ravnikar) na Dunajsko cesto št. 31 čez dvorišče. Priporočam se p. n. občinstvu tudi še za nadaljnja naročila. Andrej Vovk, čevlarski mojster. 592
Srce in roko gospodini, oziroma mladi vdovi, ki mi posodi takoj 5000 Din. Denar povrnem za pol leta. — Ceni, ponudbe na naslov: Zlatko Planinc, novinar, Celje, poste restante. 591

Za takojšnji nastop se iščeta

2 stavbna

pisarja

z daljšo prakso.

Ponudbe pod: „Slavni pisar“ na „Slograd“ d. d. tovarna Keršič v Spodnji Šiški.

Dežne plašče

za dame in gospode v veliki izbiri priporočila tvrdka

A. & E. Skaberne,

Ljubljana, Mestni trg 11.

POTRITIM SRCEM JAVLJAMO VSEM SORODNIKOM, PRIJATELJEM IN ZNANCEM, DA JE NAŠA PRELJUBLJENA MAMICA, GOSPA

IVANA KOTNIK ROJ. KÖNIG

SOPROGA MAGISTRATNEGA USLUŽBENCA

SNOČI PO DOLGI MUČNI BOLEZNI PREMINULA. POGREB NEPOZABNE POKOJNICE BO V NEDELJO, DNE 2. APRILA 1922, OB 2. URI POPOLDNE IZ HIŠE ŽALOSTI NA RIMSKI CESTI ŠT. 10 NA POKOPALIŠČE PRI SV. KRIŽU.

LJUBLJANA, DNE 31. MARCA 1922.

Brez posebnega obvestila. **RODBINA KOTNIK-DOLANEC.**

Pozor! Najboljši jugoslovanski Eternit asbestni škrlilje „SALONIT“

iz najboljšega splitskega cementa.

Znamka „SALONA“ od „Spalato“ d. d. portland cementa, Split. Glavna zaloga za Gorenjsko: **FRANC DOLENC, KRANJ.**

Ponudbe na zahtevo takoj.

KUPIM po naročilu posestvo in ves inventar starega evropskega dvorca in sicer: sobno opremo, marmor, gobelne, preproge, bron, kamine, lesoreze, stopnišča in ostale umetniške prozvoze. Ponudbe prosim poslati na naslov stalnega bivanja: **SOMBOR (Bačka), ulica Kralja Aleksandra št. 16**, ali na kraj mojega začasnega bivališča:

hotel „SLON“ št. 76.

Razen tega imam zastopstvo za ceni **FINSKI PAPIR.**

— Diplomirani inženjer **SERGIJE D. OKULIČ.** —

Rударje

izvežbane
kopače
sprejme

premogokop Ključarovi pri Ormožu.

Samci dobe stanovanje in hrano.

KORANIT

asbestni škrlil, za pokrivanje streh
najboljše sredstvo sedanjosti.

KORANIT tehta na 1 m² samo 12 kg.
KORANIT je neomejeno trpežen.
KORANIT ne odzbe in je nepremočljiv.
KORANIT se ne lomi in ne trga, je neelastičen.
KORANIT je popolnoma siguran proti ognju.
KORANITA vihar ne more odtrgati.
KORANIT - strehe ni treba popravljati.
KORANIT - streha je najcenejša, zato ker je
KORANIT - streha najbolj trpežna.

Vsa pojasnila daje in proračune pošlje:

FRAN HOČEVAR, Zirovnica-Moste, Gorenjsko.

Glavni zastopnik koranita za Slovenijo.

DEŽNI PLASČI z „gume“ ter „impregnirani“ — **RAGLANI** — **BLAGO** za PELERINE iz velblodove dlake (Kamelhaar) — **ANGLEŠKO** (Hommespunes) in **ČESKO SUKNO** v največji izbiri — **POVRŠNIKI** — **MODNE** in **SPORTNE OBLEKE** lastnega izdelka in po najnovejših krojih — Sportne čepice, kravate - samoveznice, perilo itd. vedno v zalogi pri tvrdki

— **DRAGO SCHWAB** —

MANUFATURA, MODA IN KONFEKCIJA

Ljubljana

• • Pod Narodno kavarno • • Dvorni trg št. 3. • •

NB. Na željo se izdelujejo vsakovrstne obleke točno in solidno v lastnem modnem salonu ali pa se oddaja posamezno blago, podloga in druge krojaške potrebščine.

Pisalnemize
(amerikanski
Roulleaux)

hrastov les, nove moderne mize, se prodajo ugodno. Vprašanja pod „Roulleaux“ na upravnistvo tega lista.

Kostanjev les kupuje

po dnevni cenah NAJDRAŽJE Izvozna tvrdka

ERNST MARINC, CELJE
Kapucinska ulica št. 3

enako tudi druge vrste lesa, posebno tesani les.

SLOVENSKA BANKA

centrala v Ljubljani

Krekov trg št. 10.

Delniški kapital:

K 30.000.000.—

Rezervni fond:

K 5.000.000.—

Podružnice v Dolnji Lendavi, Ljutomeru in Novemgradu. — Ekspozitura na Vrhniki

SE PRESELI

v svojo lastno palačo

Filipov dvorec, v LJUBLJANI, Stritarjeva ulica št. 9, kjer posluje od 3. aprila 1922 naprej.

Priporočam se za izvršitev vseh v njeno stroko spadajočih poslov.

Oglašujte v „Jugoslaviji“